

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 881/2019
17.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бранка Крстајића и браниоца окривљене ББ, адвоката Немање Радиновића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 765/18 од 20.02.2019. године и Вишег суда у Суботици Кж1 42/19 од 22.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 765/18 од 20.02.2019. године и Вишег суда у Суботици Кж142/19 од 22.05.2019. године и то захтев браниоца окривљеног АА у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, а захтев браниоца окривљене ББ у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтеви бранилаца окривљених у преосталом делу одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К 765/18 од 20.02.2019. године, окривљени АА и окривљена ББ, оглашени су кривим због кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, па су им изречене условне осуде, тако што је окривљеном АА утврђена казна затвора у трајању од осам месеци, и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од три године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је окривљеној ББ, утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљена у року од две године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени су осуђени на новчане казне у одређеном износу по 50.000,00 динара, које су дужни да плате у року од 90 дана по правноснажности пресуде, те је истовремено одређено да ће суд наведене новчане казне уколико их окривљени не плате у наведеном року, заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне заменити једним даном затвора. На основу члана 176а став 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији и члана 85.

КЗ, окривљеном АА је изречена мера безбедности забрана вршења дужности директора предузећа у привредном објекту у трајању од једне године од правноснажности пресуде, а окривљеној ББ је изречена мера безбедности забране вршења дужности магационера предузећу, привредном субјекту у трајању од једне године од правноснажности пресуде. Окривљени су у смислу члана 264. у вези члана 261. ЗКП, обавезани да суду на име паушала плате износ од по 7.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износе од по 20.950,00 динара а све у року од 90 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 42/19 одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА и ББ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Бранко Крстајић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1), члана 439. тачка 1) и 2) и члана 15. и 16. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење или их преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело;

-бранилац окривљене ББ, адвокат Немања Радиновић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и утврди да је наступила застарелост кривичног гоњења.

Врховни касациони суд је сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, доставио по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтевима, нашао:

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је у односу на кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији које је окривљеном стављено на терет измењеним оптужним предлогом Ктс 172/16 од 08.03.2018. године и 18.04.2018. године у време измене оптужног акта наступила застарелост кривичног гоњења за то кривично дело имајући у виду да се кривично дело које се окривљеном ставља на терет измењеним оптужним актом не односи на исти кривичноправни догађај, јер су чињенични описи кривичних дела у основном и измењеном оптужном акту потпуно различити, тако да се, према ставу одбране, ради о различитим кривичним делима.

Изнете наводе браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 104. став 1. КЗ, прописано је да застарелост кривичног гоњења почиње од дана када је кривично дело извршено. Ставом 3. истог члана

одређено је да се застарелост прекида сваком процесном радњом која се предузима ради откривања кривичног дела или ради откривања и гоњења учиниоца због учињеног кривичног дела, а ставом 5. истог члана је прописано да сваким прекидом застарелост почиње поново да тече.

Из списка предмета произлази, да је Основни јавни тужилац у Суботици, против окривљеног АА поднео оптужни предлог Кт 1312/2013 од 09.05.2016. године, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) у вези члана 33. КЗ (за које кривично дело је прописана казна затвора од три месеца до пет година) и због кривичног дела фалсификовање знакова за вредност из члана 226. став 1. у вези члана 33. КЗ (за које кривично дело је кривични поступак обустављен решењем Основног суда у Суботици К 229/16 од 20.11.2017. године због одустанка јавног тужиоца од оптужбе). Након подношења оптужног предлога, главни претрес је више пута заказан и одржан, а јавни тужилац је поднеском од 08.03.2018. године, изменио оптужни акт у погледу чињеничног описа и правне квалификације кривичног дела тако што је окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, док је изменом оптужног акта од 18.04.2018. године, окривљеном ставио на терет кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Пресудом Основног суда у Суботици К 229/16 од 25.07.2018. године, окривљени АА и окривљена ББ, ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, која пресуда је укинута решењем Вишег суда у Суботици Кж1 120/18 од 21.11.2018. године.

У поновљеном поступку окривљени АА и окривљена ББ су побијаном првостепеном пресудом оглашени кривим због кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији за које кривично дело су им изречене наведене условне осуде и новчане казне, а која пресуда је потврђена побијаном другостепеном пресудом. Окривљени су радње због којих су оглашени кривим правноснажном пресудом извршили дана 27.06.2013. године.

Када се на главном претресу или у жалбеном поступку измени правна квалификација кривичног дела сматра се да су све раније, од стране овлашћеног лица предузете процесне радње ради кривичног гоњења истог учиниоца, прекидале застаревање кривичног гоњења и у односу на кривично дело по измењеној правној квалификацији, уколико се кривично дело односи на исти кривичноправни догађај.

Имајући у виду да из списка предмета произлази да су од подношења оптужног предлога против окривљеног 09.05.2016. године па до измена оптужног акта 08.03.2018. године и 18.04.2018. године, од стране надлежног јавног тужиоца предузимане процесне радње ради гоњења окривљеног због учињеног кривичног дела, а које процесне радње су прекидале застарелост кривичног гоњења (како у односу на кривично дело по првобитној, тако и у односу на кривично дело по измењеној правној квалификацији), те да је сваким прекидом застарелост почињала поново да тече, то, по налажењу овог суда, измена оптужног акта од

стране надлежног јавног тужиоца у конкретном случају Основног јавног тужиоца у Суботици, дана 08.03.2018. године и дана 18.04.2018. године (у погледу чињеничног описа и правне квалификације кривичног дела), што је јавни тужилац био овлашћен да учини у смислу члана 409. став 1. ЗКП, није од утицаја за наступање релативне застарелости кривичног гоњења окривљеног АА у конкретном случају, јер је том процесном радњом још једном прекинута застарелост кривичног гоњења, имајући у виду да се према ранијој а и касније по измењеној и преквалификованој оптужби ради о истом кривично-правном догађају.

Следствено изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, да је наступила релативна застарелост кривичног гоњења за кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији пре измене оптужног акта од 08.03.2018. године односно 18.04.2018. године.

Поред тога, имајући у виду време извршења кривичног дела – 27.06.2013. године, затим казну прописану за кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији – казна затвора од три месеца до три године и новчана казна, као и одредбе члана 103. тачка б) и члана 104. став 6. КЗ, то би апсолутна застарелост кривичног гоњења за наведено кривично дело наступила дана 27.06.2019. године, дакле након доношења побијане другостепене пресуде Вишег суда у Суботици Кж1 42/19 од 22.05.2019. године.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неоснован захтев браниоца окривљеног АА у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, окривљеној је првобитним оптужним предлогом Кт 1312/2013 од 09.05.2016. године стављено на терет кривично дело злоупотребе овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, а радња извршења се према диспозитиву оптужног акта, састоји у томе што је окривљена испоручила и предала робу означену у диспозитиву оптужног акта, а након ступања на снагу измена Кривичног законика од 01.03.2018. године, када је наведено кривично дело брисано, јавни тужилац је дана 08.03.2018. године односно 18.04.2018. године, изменио чињенични опис и правну квалификацију кривичног дела, тако што је окривљеној ставио на терет кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, уносећи у чињенични опис диспозитива оптужног акта нову радњу извршења која окривљеној није била стављена на терет првобитном оптужбом, а то је ускладиштење робе на коју се плаћа порез. Наведена измена је, према наводима захтева, супротна одредби члана 409. ЗКП, јер иста није резултат доказног поступка већ измена Кривичног законика према којима радње које су окривљеној стављене на терет првобитним оптужним актом законом нису више инкриминисане као кривично дело.

Изнете наводе захтева којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, из списка предмета произлази да је окривљеној ББ, оптужним актом Кт 1312/2013 од 09.05.2016. године, било стављено на терет извршење кривичног

дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, због постојања оправдане сумње да је у својству одговорног лица по претходном договору са окривљеним АА, у намери прибављања противправне имовинске користи за предузеће „ВВ“ у којем је запослена као магационер, грубо повредила овлашћења у погледу управљања, располагања и коришћења имовине, тако што је извршила испоруку и продају неевидентираних робе наведене у диспозитиву оптужног акта, која роба је у оквиру седишта предузећа утоварена у камион којим је управљао ГГ, којем је, како би се прикрило порекло робе, предата лажна документација.

Измењеним оптужним актом од 08.03.2018. године, окривљеној ББ стављено је на терет да је извршила кривично дело недозвољено складиштење робе из члана 172а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, а изменом оптужбе од 18.04.2018. године, да је извршила кривично дело из члана 172. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији на тај начин што је 27.06.2013. године у ... у седишту предузећа „ВВ“ у својству одговорног лица заједно са окривљеним АА, ускладиштила робу на коју се плаћа порез за коју не постоји прописана документација о пореклу робе и плаћеном порезу у магацину наведеног предузећа, за које кривично дело је оглашена кривом побијаном правноснажном пресудом.

Наиме, у време извршења предметног кривичног дела, постојало је кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, која одредба се примењивала до 01.03.2018. године, када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Кривичног закона („Службени гласник Републике Србије“ број 94 од 24.11.2016. године), након којих измена закона је овлашћени јавни тужилац дана 08.03.2018. године изменио оптужни акт, тако што је окривљеној ставио на терет извршење кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, а дана 18.04.2019. године оптужбу је изменио тако што је окривљеној ставио на терет извршење кривичног дела недозвољено складиштење робе из члана 176а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

По налажењу овог суда, из чињеничног описа дела датог у ранијем и новом оптужењу произлази да постоји истоветност кривичноправног догађаја, с обзиром на то да су исти време (27.06.2013. године) и место извршења кривичног дела (седиште предузећа „ВВ“) као и то да је окривљена у својству одговорног лица – магационера тог предузећа предузела радњу извршења – ускладиштења робе у седишту предузећа која радња је претходила радњама испоруке и продаје идентичне робе, за коју не постоји прописана документација о пореклу робе, а које радње су биле садржане у диспозитиву првобитног оптужног акта.

Имајући у виду да је радња ускладиштења робе на коју се плаћа порез без прописане документације била кажњива као кривично дело недозвољено ускладиштење робе из члана 172а став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији како у време извршења предметног кривичног дела тако и у време измене оптужног акта, које кривично дело је по запрећеној казни блаже од кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, које је окривљеној било стављено на терет првобитним оптужним актом, неосновани су наводи захтева да радње које су

окривљеној првобитном оптужбом биле стављене на терет законом више нису инкриминисане као кривично дело.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ правноснажна пресуда неосновано побија због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

По оцени овога суда, браниоци окривљених АА и ББ, осталим наводима захтева којима формално указују на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, у суштини оспоравају чињенично стање утврђено правноснажним пресудама и полемишу са оценом доказа датом од стране суда истицањем и то захтевом браниоца окривљеног АА да нижестепени судови нису са извесношћу утврдили да ли се у конкретном случају ради о регистрованој просторији за складиштење робе, односно о роби на коју се плаћа порез, нити да предметна роба нема прописану документацију о пореклу и плаћеном порезу, а захтевом браниоца окривљене ББ да дана 27.06.2013. године није ни могла да постоји документација о плаћеном порезу с обзиром на то да даном отпреме робе, по пореским законима Републике Србије не постоји обавеза плаћања ПДВ-а на исту, јер правна лица ПДВ плаћају на месечном односно тромесечном нивоу.

Поред тога, бранилац окривљеног АА, у захтеву се позива и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са образложењем да је у конкретном случају примењен закон који се не може применити и то како Кривични законик тако и Закон о пореском поступку и пореској администрацији, јер претходно нису утврђене чињенице од значаја за примену ових закона, а то су која је то ваљана документација за извоз робе што у битном представља оспоравање утврђеног чињеничног стања и оцене доказа у правноснажним одлукама.

Поред тога, бранилац у захтеву истиче и повреде закона из члана 15. и 16. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, нити због повреде закона из члана 15. и 16. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтеве бранилац окривљених АА и ББ у овом делу оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић